

ΠΟΛΗ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ

Η ανάπτυξη των πόλεων της Ευρώπης:

- Μεσαίωνας: κοινωνική, πολιτιστική, οικονομική ανάπτυξη
- Ευημερία των χανσεατικών πόλεων
- Η δύναμη των ιταλικών πόλεων
- Μεγάλα λιμάνια του ύστερου Μεσαίωνα
- Πόλεις πανεπιστήμια: Μπολόνια - Πράγα - Παρίσι

**Κοινή ιστορία
κοινό πρόσωπο**

- Μεσαιωνικά κέντρα - στενοί δρόμοι
- Εργα του 18ου και 19ου αιώνα
- Εμπορικά κέντρα (μεσαία τάξη)
- Κυκλοφοριακά προβλήματα 20ού αιώνα

Στον 20ο αιώνα:

- * Οικονομική ανάπτυξη του χώρου
- * Οι πόλεις μεταλάσσονται σε αστικές περιοχές (ιστορικό κέντρο - περιφέρεια - προάστια)
- * Σύνδεση με αυτοκινητόδρομους, τηλεπικοινωνιακά
- * Σταθερή μετακίνηση ανθρώπων και αγαθών
- * Αστικός τρόπος ζωής (κατάργηση γειτονιάς κλπ.)
- * Τα ιστορικά κέντρα : καταφύγιο μεταναστών
- * Ετερογένεια - ανομοιομορφία

Η ΠΕΜΠΤΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ

Παραδοχές: - Η ευρωπαϊκή πόλη μπορεί να διασωθεί. Μείωση εσωτερικής μετανάστευσης. Οικονομική-Τεχνολογική ανάπτυξη.

- Δέσμευση της Ευρωπαϊκής Ένωσης η Κοινωνική Συνοχή

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ

Δυναμικές που είναι συνυφασμένες με το ρόλο των πόλεων

- Οικονομική - Κέντρο πληροφόρησης και παραγωγής - Επαφές
- Κοινωνική - Ποικιλία κοινωνικών ανέσεων (νοσοκομεία κλπ.)
- Πολιτιστική - Παραδοσιακή βάση ζωής - Τουρισμός κλπ.
- Πολιτική - Δυνατότητα απευθείας συμμετοχής

Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

- Ευκολία στην επικοινωνία
 - Ελξη νέων ανθρώπων να εργαστούν
- => Δημιουργικότητα της πόλης

ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΣΤΙΣ ΑΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

- Η Αρχαία Ρώμη υπέφερε από θόρυβο
- Το Παρίσι του 18ου αιώνα αντιμετώπιζε κυκλοφοριακό πρόβλημα

Η ποιότητα ζωής βελτιώθηκε στα τέλη του 19ου αιώνα με τη βελτίωση του αποχετευτικού συστήματος - παροχή νερού

Τα προβλήματα άλλαξαν μορφή

- Τα συστήματα αποχέτευσης μόλυναν τις θάλασσες και τα ποτάμια
- Η βιομηχανία προκαλεί θόρυβο, ρύπανση, τοξικότητα
- Τα αυτοκίνητα προκαλούν ρύπανση

Ο ΠΟΛΥΣΥΝΘΕΤΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Το αστικό περιβάλλον παρουσιάζει πολυπλοκότητα και αλληλουχία.

Η αποτελεσματική διαχείριση επιβάλλει συνολική θεώρηση του αστικού συστήματος

- Αστική ρύπανση (αέρας, γη, νερό)
- Ρύπανση στο δομημένο περιβάλλον
- Ρύπανση στη φύση

ΟΙ ΡΙΖΕΣ ΤΩΝ ΑΙΤΙΩΝ ΤΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΥΠΟΒΑΘΜΙΣΗΣ

1. ΟΙ ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΔΕΝ ΦΑΙΝΟΝΤΑΙ ΑΜΕΣΑ

Τα προβλήματα των πόλεων υπερκαλύπτονται από τις θετικές επιδράσεις. Μεσολαβεί χρονικό διάστημα για την εμφάνιση αρνητικών επιπτώσεων.

Το επιθυμητό μέλλον για την ευρωπαϊκή πόλη θα επιτευχθεί:

- Με νομοθεσία, χρηματοδότηση
- Κοινή στάση τοπικών, εθνικών και ευρωπαϊκών αρχών

2. Ο ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ

Η σημερινή πόλη αντανακλά τον Καταστατικό Χάρτη Αθηνών του 1940. Θετικά (απομάκρυνση βιομηχανίας), αλλά και αρνητικά (μετακίνηση). Η πόλη χάνει την ευελιξία της.

3. ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΞΥ CENTRAL OFFICE - ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Οι επενδυτές ελάχιστα ενδιαφέρονται για κάθε είδους συνέπειες, δεδομένης της απόστασης στην οποία βρίσκονται.

4. ΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Οι οικονομικές επενδύσεις μέχρι σήμερα δεν ελάμβαναν υπόψη τις συνέπειες στο περιβάλλον.

Η ανταγωνιστικότητα σε σχέση με την ποιότητα, αλλάζει την κατάσταση

5. Η ΜΑΖΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ

Η εποχή της μαζικής κατανάλωσης δημιουργεί τα εμπορικά κέντρα.

Οι πεζόδρομοι δημιουργούν εμπορικούς τομείς.

Οι αυτοκινητόδρομοι δημιουργούν τομείς κτιρίων για γραφεία.

6. Η ΙΔΕΑ ΤΗΣ ΚΗΠΟΥΠΟΛΗΣ

Α' Παγκόσμιος Πόλεμος και μετά ... το ιδανικό της "κηπούπολης"

Το αποτέλεσμα ήταν : ⇒

- Εξάρτηση από μεταφορικά μέσα
- Απομόνωση

7. ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ: ΑΠΕΙΛΗ Η' ΕΥΗΜΕΡΙΑ

- Η αύξηση του τουρισμού οδήγησε:
- Ανάπτυξη ξενοδοχείων
 - Εγκατάληψη μικρών επιχειρήσεων
 - Αύξηση κόστους γης, κλπ.

Αποτελεί ζωτική ανάγκη η ύπαρξη σχεδιασμού και στρατηγικής

8. ΙΚΑΝΑ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΑ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ

Ο αυστηρός διαχωρισμός δημιουργεί αξεπέραστα προβλήματα αν λείπουν ικανά και αποτελεσματικά μεταφορικά μέσα.

Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ :

- Αποφυγή διαχωρισμού της γης
- Διατήρηση της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς
- Αποφυγή εξάπλωσης της περιφέρειας
- Εμφαση στο ρόλο του νομικού καθεστώτος

ΟΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΒΙΒΛΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- Διαπιστώσεις:**
- Ο σχεδιασμός των πόλεων διέφερε από εποχή σε εποχή
 - Δεν λαμβάνονταν υπόψιν οι μακροχρόνιες συνέπειες

- Δίλημμα:**
- Οικονομική ανάπτυξη ή προστασία του περιβάλλοντος (βιομηχανίες: μέτρα ασφάλειας για το περιβάλλον)

- Τα διοικητικά Κέντρα:**
- Πρέπει να λαμβάνουν υπόψη επενδυτικούς, αναπτυξιακούς, περιβαντολλογικούς παράγοντες σχεδιασμού

- Στόχος της περιβαντολλογικής πολιτικής:**
- ελκυστικό περιβάλλον
 - λιγότερη μόλυνση

Η Ευρωπαϊκή Ένωση προτείνει:

- Συνεργασία Ιδιωτικών και Δημόσιων Διοικητικών Φορέων για ένα περιβάλλον που θα διαρκέσει στις επόμενες γενιές
- Μέτρα με μακροπρόθεσμους σκοπούς
- Βοήθεια στα κράτη-μέλη για κάθε περιβαντολλογική πρωτοβουλία

ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΓΙΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΝΟΝΤΑΙ ΚΥΡΙΩΣ ΣΕ ΔΥΟ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

I). Πολιτικές που ασχολούνται με την φυσική δομή της πόλης:

- Ο πολεοδομικός σχεδιασμός
- Οι συγκοινωνίες στις πόλεις
- Η προστασία και η καλλιέργεια της ιστορικής κληρονομιάς
- Η προστασία και καλλιέργεια των φυσικών χώρων μέσα στις πόλεις.

II). Πολιτικές που στοχεύουν στη μείωση των συνεπειών των πόλεων στο περιβάλλον:

- Τη βιομηχανία στις πόλεις
- Τη διαχείριση της ενέργειας στις πόλεις
- Τη διαχείριση των απορριμμάτων των πόλεων
- Τη διαχείριση των αποθεμάτων νερού

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

- Εργασία, κοντά στην κατοικία
Το φαινόμενο του διαχωρισμού της γης → επαγγελματικές ζώνες
→ ζώνες κατοικίας
- Αναδιοργάνωση μη χρησιμοποιημένων χώρων
(αποθήκες, βιομηχανικοί χώροι κλπ.)
- Αναζωογόνηση υπαρχόντων χώρων στην πόλη
 - Ο ιδιωτικός τομέας... λήψη μέτρων στην κατασκευή σπιτιών κλπ.
 - Ο δημόσιος τομέας... λήψη μέτρων για την ηχο-ατμορύπανση κλπ.
στα μεγάλα οικοδομικά συγκροτήματα κλπ.
- Ο σχεδιασμός των πόλεων
 - Αποφυγή επέκτασης σε φυσικούς χώρους, αλάνες κλπ.
 - Προστασία της ενιαίας αρχιτεκτονικής πολεοδομικής ταυτότητας

ΔΡΑΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

- Κοινό πλαίσιο σχεδιασμού των πόλεων στα κράτη - μέλη
- Κοινό πλαίσιο δράσεων για αποκατάσταση των μολυσμένων εδαφών
- Οικονομική ενίσχυση προς τα κράτη - μέλη

Η ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΤΙΣ ΠΟΛΕΙΣ

- Βελτίωση της τεχνολογίας (καταλύτες, ηχορύπανση, έλεγχος καυσαερίων κλπ.)
- Ιδιωτική Συγκοινωνία**
 - Χρήση ηλεκτρικών οχημάτων (βοήθεια για έρευνα - κατασκευή)
 - Χρήση ποδηλάτων
 - Οι πεζοί στο κέντρο του σχεδιασμού
- Η αύξηση των συγκοινωνιακών γραμμών πολύ συχνά είναι λάθος
- Βελτίωση της δημόσιας συγκοινωνίας
- Δημόσια Συγκοινωνία**
 - Διευθέτηση της κίνησης (σαμαράκια κλπ.)
 - Περιορισμοί στο παρκάρισμα
 - Φόρος για χρήση συγκεκριμένων δρόμων (Οσλο, Σγκαπούρη)

ΔΡΑΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

- Ταυτόχρονα με την κατασκευή δρόμων και λήψη μέτρων
- Οικονομική ενίσχυση προγραμμάτων για προστασία περιβάλλοντος
- Ενθάρρυνση ανταλλαγής πληροφοριών για διευθέτηση κυκλοφορίας
- Ενθάρρυνση για αποφάσεις σχετικά με επιβολή φόρων στους δρόμους

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

Τα διάφορα πολεοδομικά πλάνα απειλούν την αρχιτεκτονική κληρονομιά

Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να ενισχύσει οικονομικά κάθε προσπάθεια για προστασία και διατήρηση.

ΤΟ ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Το φυσικό περιβάλλον

- Βελτιώνει την ποιότητα της ζωής
- Καθαρίζει την ατμόσφαιρα
- Είναι ευχάριστο στη θέαση
- Σήμερα πιο σημαντικό, με την αύξηση του ελεύθερου χρόνου

ΔΡΑΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

- Ενθάρρυνση προγραμμάτων που σχετίζονται με τους φυσικούς χώρους
- Ενθάρρυνση των τοπικών αρχών για επέκταση των φυσικών χώρων

Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ

Καθαρισμός του νερού (πόσιμου και θαλάσσιου) με κριτήρια οικολογικά

ΑΣΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

- Η εγκατάσταση των βιομηχανιών έξω από την πόλη, βελτιώνει το περιβάλλον, αλλά αυξάνει τις μετακινήσεις.
- Η βιομηχανία στις πόλεις, βοηθά στην ανάμειξη των χρήσεων.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να ενθαρρύνει την εγκατάσταση των βιομηχανιών μέσα στις πόλεις, αλλά με λήψη μέτρων για το περιβάλλον.

Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

- Κατάλληλος σχεδιασμός των κτιρίων (χρήση ηλιακής ενέργειας κλπ..)
- Τοποθέτηση εσωτερικών στρωμάτων κατά την κατασκευή, αλλά και στα παλιά κτίρια, τοποθέτηση διπλών τζαμιών κλπ.
- Συχνή επισκευή των θερμοσφραγιστών
- Οι συμβουλές ειδικού για την ενέργεια (κατά την αγορά, ή την κατασκευή του κτιρίου), εξασφαλίζουν οικονομία στην κατανάλωση
- Σχεδιασμός των πόλεων με στόχο την οικονομία στην ενέργεια.

ΑΣΤΙΚΑ ΑΠΟΡΡΙΜΑΤΑ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει δημοσιεύσει λεπτομερή στρατηγική για ανακύκλωση των απορριμμάτων

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ

- Λήψη μέτρων από τις αστικές αρχές για αποκομιδή και καταστροφή
- Ενίσχυση ερευνητικών προγραμμάτων για τον σχεδιασμό καταστροφής απορριμμάτων στα κτίρια
- Ανταλλαγή πληροφοριών για το θέμα, μεταξύ των κρατών - μελών.